

Een onbeschreven blad: zo zal de volgende column "Bericht van St. Eustatius" eruitzien. Omdat ik "off island" ben en dus mijn observaties niet meer vanaf St Eustatius doe, is dit mijn laatste column in deze reeks. Een opvolger is nog niet gevonden: is er werkelijk niemand die de pen kan, wil of durft over te nemen? Ik realiseer mij dat veel van mijn stukjes een kritische toon kennen, maar de mooiweer verhalen van de lokale overheid zijn er al genoeg.

Ik bedacht mij dat ik ook onder de kop "over St Eustatius" zou kunnen schrijven vanaf de positie waarin ik nu zit (met input van vrienden uit St Eustatius) maar ook dat dekt de lading niet. Mijn stukjes gaan eigenlijk niet over het eiland of de mensen die er wonen, maar over de situatie aldaar en met name over de houding van politiek Den Haag tegenover St Eustatius.

In 2014 kwamen we op Statia aan voor een verblijf van drie jaar; het werden er acht. Om de eilandelijke omstandigheden te doorgronden en de taal mijzelf wat eigen te maken leek het me zinvol de bijeenkomsten van de Eilandsraad bij te wonen. Stukje bij beetje leek ik de dynamiek van het eilandsleven te doorgronden. Met recht 'leek' te doorgronden. Er was immers veel onduidelijkheid, er was weinig echte transparantie en de informatie over achtergronden van besluitvorming was niet altijd helder. Het bevolkingsregister was onduidelijk of niet up to date. Er hing een geur van bevoordeling van 'family and friends'. Dat waren enkele factoren waarom de landelijke overheid in februari 2018 besloot in te grijpen en Statia onder toezicht te stellen.

Mijn aanvankelijk 'berustend toekijken' veranderde al snel in verbazing. De aangestelde regeringscommissarissen gingen met Hollandse oplossingsgerichtheid en voortvarendheid aan de slag. Mijn verbazing en verontwaardiging namen toe, zeker toen ik als lid van de Social Advisory Board meer inzicht kreeg in de manier van handelen.

Ik las mijn eerste column voor DossierKoninkrijksrelaties.nl van 28 maart 2021 er nog eens (https://www.jhtm.nl/eux/bibliotheek/dossierkoninkrijksrelaties_20210328.pdf) op na en ik constateer dat er weinig is veranderd. Helemaal niets. Dat wat mij indertijd verwonderde is er nog steeds, en in verdiepende mate.

Punten waar ik in de loop van de tijd over schreef:

- Het gebrek aan goede en betaalbare luchtverbindingen; er is een nieuwe luchtverkeerstoren, nieuw airportgebouw, er wordt een airportboulevard aangelegd. En dat terwijl er maar 2 reguliere vluchten per dag zijn met toestellen waar ongeveer 19 personen in gaan. Er zijn nog steeds weinig toeristen.
- Haperende gezondheidszorg met tekortschietende artsen en een zorgorganisatie die financiële doelmatigheid meer belang toekent dan feitelijke gezondheidszorg (en een Nederlands ministerie dat hier willens en wetens voor wegkijkt).
- Consequent listen verzinnen om sociaal minimum niet gelijk te hoeven trekken met Europees Nederland terwijl de drie BES-eilanden deel uitmaken van het land Nederland.
- Niet zorgvuldig omgaan door overheid met erosie en gedogen dat er onzorgvuldig wordt omgegaan met natuur en kustlijn.
- Het zonder overleg implementeren van centrale wetgeving. 'Comply and explain' is het nieuwe toverwoord. Helaas gaat men er in Den Haag nog steeds van uit dat de Caribisch Nederlandse (!) eilanden geen eigen inbreng kunnen hebben.

Het vereist van beide kanten aan de oceaan geduld en aanvulling van elkaar op gebied waar de ander wat minder behendig is. En waar de Statiaan al decennia lang op de tweede (of lagere) plaats haar positie inneemt in het Koninkrijk der Nederlanden, overheerst de Europees Nederlandse ONWIL om de Statiaan werkelijk te helpen.

Het eiland en de mensen zijn langzaam maar diep in mij geworteld. Ik zal het niet kwijtraken. Zolang ik verschillen constateer in behandeling van Europese en Caribische Nederlanders, sociale omstandigheden en de gezondheidszorg, en andere zaken die mij opvallen, zal ik blijven schrijven en dat publiceren. Ook zal ik contact blijven zoeken met leden van de Tweede en Eerste Kamer, de Nationale Ombudsman en de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme.

Het ga u allen goed!